

2 CENTESIMI

Printerija za Monarhi-ju
tiska 4 K za 3 mjeseca.
Početni broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corona 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonamenti für die
Monarchie: viertertheil
4 K. einzelne Nr. nur
2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za vršenje objava u
"Malom opusku" plaće
se za svaki red 2 para
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel "Notiziario d'affari"
si paga per ogni parola
3 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im "Kleinen
Anzeiger" kostet 2 h.
Die mindeste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Glavna skupština

"Narodne radničke organizacije"

U nedjelju je bila u Narodnom Domu godišnja skupština "Narodne radničke organizacije" uz sudjelovanje velikog broja članova. Odbor je podao izvještaj o svom radu od ustanovljenja do konca prošle godine koji izkazuje liepi rezultat već u prvoj godini obstanaka ove radničke ustanove. Mi smo već u subotnjem broju iz takli neke glavne rezultate rada i uspjeha u prošloj godini, te napomenuli važnost organizacije u današnje doba osobito za radnike.

Danas probćujemo izvještaj skupštine ostavljajući za drugi put da se potanje osvrnemo na značenje i rad ovog radničkog društva.

Pozdrav predsjednika.

Buduć se je sakupio dovoljan broj članova, predsjednik Križ otvara skupštinu pozdravljajući svu skupštinu braću. Istiće uzrok zašto se skupština tako kasno održuje. Glavni i jedini uzrok tome je rad u arsenalu, koji je kroz čitavu zimu do nazad nekoliko dana trajao preko običnih sati i u samu nedjelju. Tako i zadnji put sazvana skupština na koju je bio došao i predsjednik "Narodne delavske organizacije" iz Trsta dr. J. Mandić, morala se je odgoditi radi rada u arsenalu. Za danas se je sazvala skupština, no ipak premda je prisutan liepi broj članova (150 do 180) opaža, da ih nije onoliko koliko bi ih moralo bit. Tome je djelomice uzrok, da se u arsenalu u nekim radionicama danas radi, a drugi je uzrok u staroj indolenciji jednog diela našeg radništva, koji ne shvaća još značenje i važnost radničke borbe. Pozdravlja sve stavljujući svima na srce, da se brinu za društvo, koje je za njih osnovano. Prelazi se za tim na drugu točku dnevnog reda na:

Izvještaj o društvenom radu.

Predsjednik Križ izvještaje o društvenom radu, budući se je tajnik još nazad mnogo vremena odrekao. Napominje, da bi se tajnički izvještaj imao čitati, no budući naši ljudi nisu tako vješti književnom jeziku smatrao je, da je zgodnije da im razvjetli društveno djelovanje. Spominje kako je u Trstu došlo od osnutka "Narodne delavske organizacije" u mjesecu julu prošle godine. Iste godine 3. novembra osnovala se je u Puli podružnica uz veliko učestvovanje radnog naroda, a zauzimanjem najviše mladje svijeta.

Na prvoj sjednici bio je izabran odbor od 15 članova sa predsjednikom Križem na čelu, koji se je konstituirao izabравši podpredsjednikom P. Richtera, tajnikom Aleksandra Kanderuša, blagajnikom Josipa Medića, a knjižničarom Petra Randića.

Odbor je nastojao da čim bolje udovolji zadaći, koja je namienjena, te je za to držao 56 odborkih sjednica. Glavnu je pažnju odbor obratio na arsenalne radnike i njihove prilike, budući isti satčinjavaju preko 80% sveg radništva. U to ime obratio se je odbor na zapovjedništvo mornarice i podastro mu je memorandum u pogledu sniženja doba službovanja od 40 na 35 godina, a povećanja provizije (pensije), te odstranjenja žandara iz arsenalu. To je isto odbor preporučio i delegatu dru. Laginji, te je isti u delegacijama zagovarao to pitanje, a kada su

delegati dne 15. I. 1908. posjetili Polu, odbor je i njima izručio spomenicu, u kojoj su bile prikazane tražbine radnika. U koliko je nastojanje odbora uspjelo pokazuje normativ od 2. prosinca 1908., kojim su uređene provizije arsenalnih radnika koji idu u pensiju posle 2. prosinca 1908. (O tome ćemo potanko izvještiti drugi put. Op. ur.). Sada moramo nastojati da se snize i radne godine, te da se poboljšaju pensije i provizionistima starog stila. U to ime pokrenula je N. R. O. akciju te će podastrići spomenicu upravi mornarice. Do sada je istu potpisalo 165 penzioniraca stare provizije. Ujedno će preporučiti i nar. zast. dr. M. Laginji da i on zagovara ovaj pravedni zahtjev.

Osim toga N. R. O. može da se pohvali i sa dva liepa uspjeha. Jedan postignut pri izboru za upravu bolničnice blaguje arsenalnih radnika u aprilu prošle godine. Tad je listina predložena N. R. O. dobila veliku većinu nad listinom socijalista. — Druga pako pobjeda je pri izboru pouzdanika za glasovanje u izbor uprave zavoda za osiguranje radnika protiv nezgoda. I tu je listina naše organizacije prodrila. Tako je naša mlada organizacija pokazala, što sve može da se postigne, kad se postupa složno.

"Narod. radnička organizacija" je držala kroz prošlu godinu veliki broj skupština i sastanaka. Uvijek kad se je pojavilo koje radničko ili narodno pitanje N. R. O. je nastupila. Tako kada se je radilo za imenovanje ljeknika za bolno-podpornu blagovnu u arsenalu N. R. O. je ustala za izbor dre. Letića, kada se je radilo za školsko pitanje u Puli, kada su došli u Polu nar. zast. Klofač i Buřival i u drugim prigodama.

Osim toga je N. R. O. privredila tri predavanja i to predavali su dr. Laginja, dr. Zuccon i prof. Žic.

Drugo djelovanje N. R. O. bilo je podporno. Organizacija je podijelila 65 članova 1908 krunu podpore redovite, a izvanredne u iznosu od K 490 i to članovima K 275, Medulincima kruna 116, a Bokoćanima K 102.

N. R. O. se je sterala i za zabavu svojih članova, te je u tu svrhu priredila proslavu prvog maja radničkog blagdana. Tog je dana bio priredjen koncert u vrtu "Narodnog Doma" koji je donio liepi prihod od K 150. Isto tako se je obdržavalo tri pučka plesa, koji su izkazali čist prihod od K 573-45. Prigodom razvika barjaka "Narodne delavske organizacije" u Trstu priredila je naša podružnica posebnim vlakom izlet u Trst.

To su znamenitiji momenti u životu naše organizacije. Na koncu se je skupština sjela umrlih drugova i to: Gerbac Miha, Antuna Peruška, Antuna Uraića, Iva Marinića, Josipa Kocijana, Josipa Zagonora i Antuna Vasilčića, kojima je skupština klinkula: Slava!

Narodna je radnička organizacija imala kroz prošlu godinu 6 članova utemeljitelja sa 50 kruna i to: J. Biljuh, L. Križ, dr. M. Laginja, N. Martedić, J. Sceracin i I. Žic.

(Svjetl. č. se.)

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

VIESTI.

Jezične neurednosti na sudu u Porčeu.

Pišu nam iz Porčetine:

Već se više vremena nismo obazirali na neurednosti koje se dan na dan ponavljaju kod kotar. suda u Porčeu. Svi funkcijonirajući organi neznaju hrvatskog jezika, osim dvojice naših, koji pripadaju pisarni. Razprave drži se samo u talijanskom jeziku, zapisnici isto tako, a ako se presuda ima izreći u hrvatskom, budući se je razprava morala držati u hrvatskom jeziku, u tom se slučaju sudac posluži sa tumačem; sudac je izreče talijanski, a onda eto tumaču posla da je prevede na hrvatski.

Kad dodje naš seljak na sud da se popita o raznim poslovima, sudac ga nateže talijanskim jezikom ko vrag svoju mater, a čovjek nezna, te tako kako dodje tako i podje.

Ovakovih se neurednosti događaju dan na dan, ali se čini, da onaj koji bi morao na to da pazi, neće. Cijeli naš narod nije već kako se kaže "na zad" sa kartami, a da ne uvidja, da se tako ne smije s njim postupiti. U jednom porečkom kotaru, gdje sva sela govore sa m hrvatski, svi su činovnici samo talijani, koji ga dre pogrdnim riečima, a na ono što ih pita niži se neobazire, već naprosto kažu: "non capiso sc'avo".

Hvala liepa na tom priznanju barem će se naš narod bolje znat ravnati, pak se neće držati u svoje doba poslovice: "koji tebe sa kamenom ti njega krubom". Već će obratno učiniti, jer s takovim ljudima ne može drugije postupiti.

Da se već jednom okinu ove neurednosti pozivamo se na višu sudbenu oblast, da uzme u obzir ove žalostne okolnosti te da se našim jezikom dade ono pravo koje ga po božjem i ljudskom pravu ide.

Za danas toliko, a kasnije maglo bi biti i više.

Sokolska javna vježba.

Upozorjuju se sva braća izvršujući članovi, da će se u sriedu početi vježbati za javnu vježbu, zato neka svi dođu taj dan na vježbu u 8-30. Tko ne bude redovito dolazio neće biti pripustjen javnoj vježbi. Upozorjuju se osobito mlađa braća da vježe tačno svoju dužnost, te i ako neće vježbati na spravama, da su dužni vježbati proste vježbe. Neka i druge upore na ovu obavijest.

Za pučke knjižnice u Istri.

Poznato je, da je akad. ferij. društvo "Istra" osnovalo u kratko vrijeme dvie pučke knjižnice. Da su bile ove knjižnice potrebne dokazuje liepo zanimanje od strane naroda, osobito mladje narastaja, jer stariji su većinom analfabete. — Počevkom svibnja otvara podpisanu društvo svoju treću pučku knjižnicu u B o l j u u. Zato se društvo obraća do svih rodoljuba, kojima leži na srcu izobrazba našeg naroda, da bi blagovoljeli poslati kakvu knjigu ili novčani prinos, da tako umogoe društvo uspjesko nastaviti rad na prosvjetnom polju.

Društvo bi više učinilo na prosvjetnom polju, kad bi zato imalo potrebnih sredstava. Stoga se nadamo, da će biti uložena ova naša molba, da tako bude umoglo društvo, koje si uzelo plemenitu zadaću širenja prosvjete, zadovoljiti svim

dosadašnjim molbama, te da ćemo tako u nekoliko godina imati knjižnice u svim većim mjestima Istre.

Akad. ferij. društvo "Istra", Pazin.

Javna pučka knjižnica u Pazinu u Narodnom Domu otvorena je svake nedjelje od 9^h do 11^h sati prije podne, u blagdan od 10 do 11 sati prije podne. Umoljavamo prijatelje prosvjete, da u okolici Pazina uporez narod na vrijeme otvorenja ove knjižnice.

Nova pruga Austro-Hrvatskog parobrodarskog društva.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo uvelo je novu prugu *Rieka-Rab-Nerezine*, koja ide iz Rieke svaki utorak i petak u 7-20 pr. p. tičući Opatiju, Beli, Merag, Krk, Rab, Veliki Lošinj u Nerezine gdje dolazi u 4 sata po p. Iste dane po podne u 5-30 odlazi iz Nerezine tičući iste luke te stize na Rieku u sriedu i subotu u 2-30.

Osim toga ide svakog četvrtka parobrod iz Rieke u 7-20 pr. pod. za Rab gdje stize u 11-45 pr. podne istoga dana tičući Opatiju, a vraća se u 7-30 pr. p. istog dana odlazeći iz Raba u 3 s. Pruge su zavedene današnjim danom. Upozorujemo na današnji oglas.

Obćinski izbori u Ljubljani.

Obćinski izbori za treće tijelo bili su jučer, te je od 2749 izbornika, glasovalo za kandidate liberalne stranke od 827 do 847 izbornik, a za socijal-demokrate 248 do 260 Slovenska pučka stranka nije učestvovala izboru. Izabrani su kandidati slovenske napredne stranke: Pavšek, Bergant i Primožić.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

La partenza dei riservisti. — La squadra estiva.

Questi ultimi giorni partirono i riservisti della marina alle loro case. A tutti prima che furono rilasciati fu partecipato il comando di Sua Maestà che esprime a tutti per il loro comportamento la riconoscenza Sovrana.

Tutta la squadra si trova a Pola. Fu ordinata la formazione della squadra estiva composta dalle navi tipo arciduca e tipo "Babenberg", nonché dagli incrociatori "Carlo VI." e "Zenta", "Pelikan" con 4 cacciatorpedini e tre torpediniere d'alto mare. A comandante fu nominato il contrammiraglio Antonio Haus e a comandanti di divisione i contrammiragli F. cav. Müller e L. Sukčić.

Gli avvocati dalmati solidali coi difensori al processo per alto tradimento.

Tutti gli avvocati dalmati croati, serbi ed italiani si sono dichiarati solidali coi difensori dei serbi accusati di alto tradimento e hanno espresso loro un voto di simpatia per il loro nobile e decoroso comportamento.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.

Odgovorni urednik: Jerko Maholja.

Diffondete l' "Omnibus"

Mali oglasnik. Piccolo notiziario.

KUPUJEM uz najvišu cijenu: zlato, srebro, platino, dijamante, briljane, častničke gajtane i založne cedulje. Prva i najveća trgovina i radionica ura na veliko Othmar Hollesch, Pula, via Besenghi 4.

DA VENDERE una casa e campagna a Valmale. Insiuarsi presso Simone Valcovich, deposito vini al Cristo N. 5.

NA PRODAJU je kuća i polje u Valmadama. Obratiti se Šimunu Valcovichu skladište vina, kod Križa br. 5.

PRODAJU se škrinje (kašuni) u tiskari Luginja i dr., ul. Giulia br. 1.

VENDESI cassoni nella tipografia Luginja e comp., via Giulia 1.

TRAŽIM sobu i kuhinju za obitelj bez djece. Ponude na upravu "Omnibus".

Trgovina pokućstva i mramornih ploča A. ŽUNIĆ i Comp. PULA

ulica S. Martino — ulica Giosuè Carducci

! OBJAVA !

Častimo se javiti slavnomoj općinstvu da smo uz naše, već više godina obstojeće skladište

pokućstva

koje je uvijek snabdjeveno sa raznovrstnom robom, otvorili i svoju vlastitu radionicu

mramora

tako da možemo sada p. n. g. mušterije poslužiti uvijek i u svako doba savkovrstnim belgijskim i talijanskim mramorskim pločama.

Svaka se naručba obavlja bezodvlačno polak zahtjeva i mjere.

Sve radnje zasjecajuće u tapetarsku i stolarsku radnju obavljaju se solidno i uz najumjerjenije cijene.

Odličnim štovanjem

A. Žunić i Comp.

~~~~~

Ure na odplatu za svakoga.

Br. 72: Pravo 14 kar. zlato. Plaque ura za gospodu i gospodje fino gravirana, dobar ustroj i kameni, dobro iduća K 20.—. Ista sa dvostrukim pokrovom K 25.—.

Br. 73: Pravo srebro za gospodu ili gospodje sa 3 veoma čvrsta srebrna pokrova, bogato gravirana kao s konjem, jelenom, lavom ili jednim dielom prirode, dobar Anker ustroj, točno reguliran K 30.—.

Br. 74: Zadnja novost: srebro 8 za gospodu Rem. Anker, koji kod jednog navijanja punih osam dana neprekidno u Rubin kalendaru ide, sa na brojčanom kazalu videćim hodom K 35.—.

Br. 75: Prekrasan Rem. Met. Tula sat za gospodu i gospodje sa 3 pokrova i polsrećnom krunom, sigurnim ustrojem K 18.—.

Br. 76: Nikl Rem. dječaka ura otvorena, moderno i liepo graviran K 8.—. Cijene razumievaju se na odplatu po komadu 2 krune mjesečno, kod naručbe valja polovicu svote poslati ili pouzećem uplatiti.

HEINRICH WEISS,
Wiener Uhrenfabrik
BEČ, XIV., Pillerg. 1—767.
2 krune mjesečno.

Filip Barbalic

POLA, via Sisano 3 — via Diana 3.

Deposito Mobili nuovi ed usati.
Compera e vende Mobili in buonissimo stato.
Assume Commissioni e Rappresentanze.

Skladište novog i različenog pokućstva.
Kupuje i prodaje pokućstvo u dobrom stanju.
Pruzimlje komisije i zastupstva.

BUDILICA

19 cm visoka, sa do-
brim u svakom polo-
žaju idućim strojem,
1 godišnjim pisanim
garantom K 2.80, 3
komade "K 7.50", sa
noću svjetlaćim ka-
kazlom K 3.30, 2 ko-
made K 6.—.

Tramitiko skladište ura,
dragulja, zlatina i sre-
brina.

O. HEGGER sin
Viktoria br. 41, Bratska
Veliki ilustrovani cje-
nik na raznoj fran-
ci i badava.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

vrjedni od 20. travnja 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan odim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan odim nedjelje
5.—	odl.	VPUNAT	dol.	10 po podne
5.15	dol.	Krk	dol.	4.35
5.25	odl.	Glavotok	dol.	4.35
6.10	dol.	Malinska	dol.	3.40
6.15	odl.	Malinska	dol.	3.35
6.45	dol.	Omišalj	dol.	2.55
6.55	odl.	Omišalj	dol.	2.10
7.40	dol.	RJEKA	dol.	2.—
7.45	odl.	RJEKA	dol.	12.55

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Cetvrt Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
3.45	odl.	V. Baška	dol.	6.— po podne
4.45	dol.	Punat	dol.	5.—

Uvjetno pristajanje u Rijecama: Staro Baško.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Utorak Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
7.20	odl.	VRJEKA	dol.	2.30 po podne
7.50	dol.	Opatija	dol.	2.—
8.—	odl.	Beli	dol.	1.50
9.20	dol.	Merag	dol.	12.30
9.30	odl.	Krk	dol.	12.20
10.20	dol.	Merag	dol.	11.30
10.50	odl.	Krk	dol.	11.20
11.—	dol.	Merag	dol.	10.45
11.10	odl.	Rab	dol.	10.30
1.—	dol.	Veli Lošinj	dol.	8.30
1.15	dol.	Veli Lošinj	dol.	8.15
3.—	dol.	NEHEZINE	dol.	6.30
3.10	dol.	NEHEZINE	dol.	6.20
4.—	dol.	NEHEZINE	dol.	5.30

Uvjetno pristajanje u Šv. Martinu Lašinskom i Rovenskoj.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Svaki Cetvrt	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Cetvrt
7.20	odl.	Rijeka	dol.	7.30 po podne
7.50	dol.	Opatija	dol.	6.55
8.—	odl.	Rab	dol.	6.45
11.45	dol.	Rab	dol.	3.—

Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulčića, Via Andriasy 25
PUNAT, dne 18. travnja 1909.

RAVNATELJSTVO

DRUŽBINE OLOVKE

dobivaju se u tiskari

LAGINJA i dr. — PULA

VIA GIULIA, 1.

Podpisana uprava reštauracije „Narodnog Doma“ u Puli, uslobo-
đjuje se javiti p. n. općinstvu grada i okolice, da je od sada unaprijed
svaku večer u prostorijama

„Narodnog Doma“ veliki tamburaški koncerat mješovitog tamburaškog zbora.

Na programu je preko 200 različitih komada. Početak je koncerta
u običnim danima u 6 sati na večer a nedjeljom i blagdanima, od 9 u
jutro do 1 sat po podne i od 4 sata unaprijed poslije podne.

Ulaz besplatan.

Za dobro piće, jelo, kao i brzu podvorbu potpuno je obiskrbljeno.
PULA, dne 19. aprila 1909.

Za što mnogobrojniji posjet moli
uprava reštauracije „Narodnog Doma“

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroj!

u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kaba-
nica, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Roba iz najboljih tvornica sukna.

Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima

slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnik dielova jedan ili više
po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
plada od istoga 4%.

disto bez ikakvog odbitka.

Vrača na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog
odkaza, a iznose od 2000 K
ako se nije kod uložnja englasno ustanovio vodi ili manji rak za
odkaz, uz odkaz od 5 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
ili na mjenice
i sadržajnik uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdane
zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viali Giosuèa Carducci
kuda (Narodni Dom) prvi pod domom, gdje
dobitnoje pakliše i sadržajnik.

Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

fibromerica und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“